

יסודות הקריפטוגרפיה תרגול #5

ניזכר בפרוטוקול DH מהשיעור:

- ידועים: g, p
- אליס שולחת g^a
- בוב שולח g^b

הם משתמשים במפתח g^{ab} .

בניגוד להנחת השיעור, נניח כעת כי המאזין הוא אקטיבי ומשתלט על קו התקשורת בין אליס ובוב. היריב מחליף את g^a ב- $g^{a'}$, כנ"ל לגבי השני, ואז מעביר הודעות מאליס לבוב מוצפן ב- $g^{a'b}$ ומבוב לאליס מוצפן ב- $g^{ab'}$.

תקיפה זו נקראת תקיפת *man in the middle*, ו-DH מאפשר לכל שני אנשים לתאם מפתח מבלי ידע מוקדם אחד על השני, ולכן אין שום דרך שאליס ובוב מדברים למעשה עם האיש באמצע ולא ישירות אחד עם השני.

פתרון:

אליס ובוב ישלחו תחילה את g^a, g^b אחד לשני מוצפן ע"י p כלומר $E_p(g^a), E_p(g^b)$. שיטה זו היא *EKE – Encrypted key exchange*. אם נניח ש- p ססמא גרועה, נניח בת ארבע ספרות, נרצה להגביל את התוקף כך שלא יוכל לעשות בדיקות מהי הסיסמא *offline*, אלא שידקק לדבר עם השרת/אחד הצדדים על כל ניסיון סיסמא – כי שיטה זו חושפת ניסיונות תקיפה (למשל ניסיון ניחוש קוד סודי לכרטיס בנקאי שלא מצליח כמה פעמים גורם לבליעת הכרטיס – מזוהה כניסיון תקיפה; לא ניתן לבצע ניסיונים רבים *offline* כדי לגלות, חייבים ניסיון מקוון). בשיטת *EKE* התוקף מוגבל לניסיונות מקוונים, שכן לאחר מספר קבוע של ניסיונות ניתן לעלות על ניסיונות התקיפה (גם סיסמא בת 4 ספרות מספיקה). נשים לב כי גם אם בטעות נחשף איכשו g^{ab} , עדיין אם יש לתוקף g^a, g^b משוערים (כי המקוריים מוצפנים), כיוון ש- a, b מקריים גם g^a, g^b מקריים ואין אינפורמציה להוציא מהם את g^a, g^b האמיתיים.

בעיית Discrete-Log:

ב- $\mathbb{Z}_p^*$ עבור $p = 2^n + 1$; נתונים g, p יוצר ונתון $x \in \mathbb{Z}_p^*$. רוצים לחשב $0 \leq t \leq 2^n - 1$ כך ש- $g^t = x \pmod{p}$ ביעילות. בגלל ש- g יוצר, אז מובטח כי קיים t כזה. נכתוב את t באופן הבא: $t = t_0 + 2t_1 + 4t_2 + 8t_3 + \dots + 2^{n-1}t_{n-1}$. ריבועית מודולו p , וזאת אנו יודעים לחשב: $\begin{cases} = 1, & t_0 = 0 \\ = g^{2^{n-1}} \neq 1, & t_0 = 1 \end{cases}$ $\rightarrow \prod_{i=1}^{n-1} g^{2^{i-1}t_i} = g^{t_0 \cdot 2^{n-1}} = g^{t_0 \cdot 2^{n-1}}$ במקרה $t_0 = 0$ אז x הוא

שארית ריבועית. במקום לעבוד עם x נעבוד עם $x' = \frac{x}{g^{t_0 \cdot 2^{n-1}}} = g^{2t_1 + 4t_2 + \dots + 2^{n-1}t_{n-1}}$ ואז: $\sqrt{x'}$ הוא שארית ריבועית מודולו p אמ"מ $t_1 = 0$. והרי:

$$\sqrt{x'} = g^{t_1 + 2t_2 + \dots + 2^{n-2}t_{n-1}}$$

ואז ניתן להמשיך לעשות זאת על שאר הביטים. צריך לבדוק האם $\sqrt{x'}^{\frac{p-1}{2}} = 1$ כדי לבדוק האם הוא שארית ריבועית. אבל זה שקול לבדיקה האם

$x^{\frac{p-1}{4}} = 1$. זה דורש ש- $p - 1$ יתחלק בחזקה גדולה מאוד של 2 להמשך האיטרציות (כאן הגענו עד 4 בינתיים).

יעילות: כל העלאה בחזקה שעושים n פעמים שזה $\log p$ עושים $\log^3 p$ פעמים, סה"כ $O(\log^4 p)$ פעמים.